

Gemeente Nederweert

Hygiënerichtlijn omgang dieren in relatie tot gezondheidsrisico's

12 maart 2019

In de gemeente Nederweert worden jaarlijks lammetjesdagen georganiseerd door dierenpension Eilers via een aanvraag evenementenvergunning. Daarnaast worden ook activiteiten met dieren georganiseerd zoals 'Loeren bij de boeren' of informatiemiddagen voor buurtbewoners bij veehouders of geitenhouderijen. Voor deze activiteiten wordt geen evenementenvergunning aangevraagd.

Gelet op al deze activiteiten en eventuele gezondheidsrisico's die daar mogelijk mee gepaard gaan, heeft de portefeuillehouder eind 2018 verzocht een hygiënerichtlijn op te stellen met betrekking tot dit onderwerp.

Wat is een zoönose?

Activiteiten of evenementen met dieren kunnen extra gezondheidsrisico's met zich meebrengen. Dieren kunnen namelijk allerlei ziekteverwekkers met zich meedragen zonder zelf ziek te zijn. Een infectieziekte die van dier naar mens wordt overgedragen, heet een zoönose. Besmetting vindt plaats door:

- direct contact met het dier door bijvoorbeeld aaien en knuffelen;
- via de lucht, bijvoorbeeld door spetters, of inademen van besmette lucht;
- contact met bloed, slijm, urine of ontlasting;
- via de omgeving, bijvoorbeeld stof, mest en voerbakken.

Gezonde dieren

Om bezoekers en medewerkers van een dergelijke activiteit of evenement zo goed mogelijk tegen infectieziekten te beschermen is het belangrijk dat de dieren gezond zijn. Worden er toch dieren ziek tijdens de activiteit, dan moet het risico op besmetting naar andere dieren en mensen zo klein mogelijk worden gemaakt.

- Houd een logboek bij waarin onder andere de aantallen en soorten dieren staan beschreven, de verkregen vaccinaties, maar ook aan- en afvoer van de dieren met de bijbehorende data en eventuele bijzonderheden met betrekking tot ziekten van de dieren.
- Laat alleen gezonde dieren toe tijdens de activiteit of evenement.
- Zonder een ziek dier meteen af van het publiek en schakel de dierenarts in.
- Voorkom dat bezoekers in contact kunnen komen met zieke of dode dieren.

Bouw en inrichting van dierverblijven

- Hang informatie op over het belang van handenwassen als bezoekers in contact kunnen komen met dieren.
- Plaats een wastafel met stromend water, een zeepdispenser, wegwerphanddoekjes en een afvalbak in de directe omgeving van de dierverblijven, waar bezoekers, eigenaren en werknemers hun handen kunnen wassen na contact met dieren.
- Zorg dat de bodem van dierverblijven glad en afwasbaar is.
- Richt vogelverblijven zo in dat ze goed schoon te houden zijn, zorg voor voldoende ventilatie en vermijd de verspreiding van stof.
- Plaats drinkbakken buiten bereik van bezoekers.
- Laat bezoekers niet in de buurt van mest of dierlijk afval komen.
- Plaats geen eettafels dicht bij de dierverblijven.

Schoonmaak van dierverblijven

- Zorg voor voldoende dierenverzorgers die verantwoordelijk zijn voor de schoonmaak en hygiëne van de dierverblijven.
- Zorg voor een schoonmaakbeleid en schoonmaakschema waarin staat hoe en wanneer er schoongemaakt moet worden.
- Zorg dat de vacht, veren of haren van de dieren ook schoon zijn.
- Draag beschermende werkkleding tijdens de schoonmaak.
- Verwijder strooisel, mest en voerresten minimaal 1x per dag.
- Voorkom dat er mest ligt op de paden en plaatsen waar bezoekers rondlopen.

Aanwezigheid huisdieren

Bij bepaalde activiteiten of evenementen zoals honden- en kattenshows of jaarmarkten kunnen grote aantallen (huis)dieren op het terrein aanwezig zijn. Vanuit het oogpunt van hygiëne moet hieraan extra aandacht worden besteed. Denk aan het volgende:

- Zorg dat geen dierlijke uitwerpselen op het terrein terecht komen.
- Regel eventueel speciale uitlaatplekken voor de dieren.
- Vermeld dat deze dieren altijd aan de lijn moeten, dat ze niet op het activiteitenterrein uitgelaten mogen worden en dat eventuele uitwerpselen direct opgeruimd moeten worden.

Weilanden als activiteiten- evenemententerrein

- Indien gebruik wordt gemaakt van een weiland waar gewoonlijk vee graast? Breng het vee dan minstens twee weken voordat de activiteit of evenement plaatsvindt ergens anders onder om de kans op besmetting via dierlijke uitwerpselen te verkleinen.
- Controleer het weiland voorafgaand aan de activiteit of evenement en verwijder nog eventueel aanwezige uitwerpselen.

Specifieke regels voor schapen en geiten

- Het is verboden om schapen en geiten aan te voeren op een locatie met een publieksfunctie, evenementen, tentoonstellingen en keuringen, tenzij de schapen of geiten ieder jaar worden gevaccineerd tegen Q-koorts.
- Schapen geiten moeten op het moment van aflammeren volledig afgezonderd zijn van het publiek.
- Contact met geiten en schapen kan gevaar opleveren voor zwangere vrouwen, kinderen en mensen met een verminderde weerstand. Waarschuw bezoekers hiervoor en wijs ze op een goede handhygiëne

Specifieke regels voor vogels

- Informeer de bezoekers over de papegaaizenziekte (psittacosis).
- Spreek met de eigenaren van de vogels af dat zij het ons melden als bij een vogel kort na de activiteit of het evenement de papegaaizenziekte wordt geconstateerd.
- Wordt er tijdens of kort na de activiteit of het evenement een ongebruikelijk aantal vogels ziek, en passen de verschijnselen bij psittacosis? Meld dit dan aan de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA). Adviseer de eigenaren contact op te nemen met de dierenarts.

Informeel bezoekers

Omdat dieren veel ziekteverwekkers met zich meedragen moet de organisator van een activiteit of evenement bezoekers op de hoogte stellen van de regels omtrent de aanwezige dieren. Zijn er vogels aanwezig tijdens de activiteit? Informeer de bezoekers dan ook over de papegaaizenziekte.

Tip: stel bezoekers op de hoogte van hygiëneregels door bijvoorbeeld een informatiebord bij de ingang of bij de dierverblijven. Tevens kan de informatie verspreid worden via een flyer (zie bijlagen).

Richtlijnen Landelijk Centrum Hygiëne en Veiligheid

Voor meer informatie en uitgebreide beschrijvingen over dit onderwerp wordt verwezen naar de website van het Landelijk Centrum Hygiëne en Veiligheid van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM). Hier is ook de hygiënerichtlijn voor GGD'en opgenomen.

De organisator van een evenement is verantwoordelijk voor het naleven van de "Hygiënerichtlijn voor Evenementen". Kijk voor de volledige richtlijn op www.LCHV.nl.

Bijlage:

1. Informatieblad voor bezoekers van activiteiten met dieren.
2. Informatieblad voor bezoekers van activiteiten met vogels.